

[Johannes Hansen.]

urter til Spise. Disse Motiver er vel heller ikke for Tiden helt ved Siden af.

Jeg tror i hvert Fald, det er en Opgave, hvis Optagelse vi kan hilse med Glæde, og jeg vil i hvert Fald ønske, at man ude omkring ved Byerne, og hvor der er Lejlighed dertil, vil tage denne Opgave op. Jeg vil ogsaa haabe, at de arbejdsløse vil benytte sig af den Lejlighed, der derved eventuelt skaffes dem, til at faa de Goder, der sikkert kan flyde deraf.

Hvad Lovforslagets enkelte Paragraffer angaar, vil jeg gerne knytte nogle Bemærkninger til dem. De i Lovforslaget nævnte Beløb: 1 Mill. Kr., som skal tages af Jordfonden, og 2,2 Mill. Kr., som skal tages af Statskassen, er der vel ikke saa meget at sige til. Det er vel ikke paa Forhaand saa let at sige, hvor stort Bøgeret efter saadanne Laan vil blive, naar de vel at mærke kun ydes i Tilfælde, hvor der er nogen Sandsynlighed for, at de kan forrentes og betaales tilbage. Jeg synes egentlig godt, man kunde have taget disse Penge af Jordfonden, men paa den anden Side ligger Jordfonden vel ikke inde med saa store kontante Beløb, og jeg kunde ogsaa tænke mig, at Finansministeren maaske paa anden Maade har lagt Beslag paa Jordfondens Penge.

Forrentningen af den offentlige Jord er 4 pCt. p. a., og Forrentningen af Byggelaanet er ligeledes 4 pCt. p. a. Byggelaanet er, for saa vidt det er anvendt til Opførelse af Drivhuse m. v., afdragsfrit i 3 Aar, hvorefter højst Halvdelen skal afdrages gennem 10 Aar, hvilket vist er en ganske fornuftig Bestemmelse. Jeg ved, at Kreditforeningerne tidligere ikke har været særlig villige til at yde Laan til Drivhuse, fordi det jo ikke varede saa forfærdelig mange Aar, før de gik i Forfald, og derfor tror jeg, det er rigtigt, at Afdragstiden for disse Laan er blevet sat til 10 Aar, hvorefter Resten af Byggelaanet forrentes og afdrages med 2½ pCt. halvvaarlig, hvoraf de 2 pCt. er Rente og Resten Afdrag.

Byggelaanet er for begge Brugsformers Vedkommende sat til højst 12 000 Kr. 12 000 Kr. er jo ikke saa lille et Beløb, og jeg tror, man skal bestræbe sig for at bygge for saa lille en Sum som muligt. Det vil sikkert baade være klogt og rigtigt. Jeg erkender vel, at man ikke kan sammen-

ligne de Bygninger, der skal rejses paa denne Jord, med Bygninger paa et Husmandsbrug, men ikke des mindre tror jeg, det vil være rigtigt at prøve paa at holde disse Udgifter indenfor det mindst mulige.

Hvad angaar de Gartnerier, der skal oprettes paa den offentlige Jord, vilde jeg mene, at den højtærede Landbrugsminister ikke kunde have noget imod, at vi gik frem paa samme Maade som overfor Statshusmandsbrugene, saaledes at hvis en Mand ønsker at faa sit Gartneri oprettet efter den gamle Husmandslovs Princip, skulde det ogsaa være muligt for ham, selv om det drejer sig om offentlig Jord. Det vilde efter min Mening være det rigtigste at indrette det paa samme Maade, som vi har gjort ved selve Husmandsbrugene. Naar nu Princippet er anerkendt for Statshusmandsbrugenes Vedkommende, synes jeg ogsaa godt, vi kunde anvende det for disse Havebrugs Vedkommende.

I dette Lovforslag har man ganske naturligt ikke fastsat Renten som en konjunkturbestemt Afgift, men sat den til 4 pCt. Nu skal jeg villigt indrømme, at en Rente paa 4 pCt. ikke er stor. Men alligevel, saaledes som Forholdene nu en Gang er, og under Hensyn til, at Lovgivningsmagten i den senere Tid i høj Grad har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om en Nedsættelse af Renten, vil jeg gerne henstille til den højtærede Minister, om det ikke skulde være muligt at gaa en halv Procent ned, saaledes at vi her kom ned paa den samme Rentefod, som er fastsat i den Lovgivning om Rentesaenkning, som vi har haft til Behandling.

Jeg indrømmer, at Rentens Fastsættelse til 4 pCt. er en Fordel i Sammenligning med den gældende Ordning, men vi er jo ogsaa alle sammen klar over, at Forholdene i Øjeblikket er overordentlig vanskelige, og at Renten betyder ikke saa lidt for dem, der skal begynde paa et Arbejde som det, der her er Tale om, hvorfor den ikke bør være højere end strengt nødvendigt.

Hvad Frugtplantagerne angaar, skal jeg ikke gaa i Enkeltheder. Men skal naturligvis være noget forsigtig med Hensyn til Sikkerheden for Laanene, men denne Sag mener jeg, vi bedst kan tale om i det Udvalg, som jeg formoder vil blive nedsat.

Hvad Frugtavlskolonierne og Frugt-